

Handläggare
Peter Ahlström
Telefon: 08-508 28 438

Till
Idrottsnämnden

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm - Lägesrapport från hållbarhetskommisionens arbete

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Marina Högländ
Förvaltningschef

Kersti Ruthström
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat fyra rapporter till stadens nämnder och bolag. Idrottsnämnden har ombetts lämna synpunkter på tre av dem. I detta tjänsteutlåtande beskrivs förvaltningens synpunkter på de olika åtgärdsförslagen som finns i rapporterna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i stadens budget för 2015 fattat beslut om att inrätta en kommission för ett socialt hållbart Stockholm, med uppdraget att analysera skillnader i livsvillkor i Stockholm och lämna förslag till åtgärder för en jämlik och socialt hållbar stad.

Från hösten 2015 har kommissionens arbete utvecklats genom fördjupningsrapporter med åtgärder för att minska skillnader i livsvillkor i Stockholm. I anvisningarna för underlag till budget 2017 med inriktning 2018-2019 ombads ansvariga nämnder redovisa förutsättningarna för att genomföra föreslagna åtgärder.

I juni 2016 beslutade kommunfullmäktige om en strategi för genomförande av kommissionens åtgärder. Till grund för strategin låg erfarenheter från andra städer, remissvar från nämnder och

bolagsstyrelser, samt nämndernas underlag till budget 2017. Bärande i strategin är integreringen av kommissionens analyser och åtgärder i stadens budgetprocess.

De fördjupningar som genomfördes hösten 2015 har huvudsakligen prövats i upprättandet av förslag till budget 2017. Fördjupningarna som beskrivs i detta ärende föreslås prövas i upprättande av förslag till budget för 2018. Åtgärder som genomförs följs upp inom stadens ordinarie budgetprocess.

Ärendet

Under våren 2016 har Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm tagit fram fyra delrapporter. De behandlar hållbar skolutveckling, ungas etablering på arbetsmarknaden, medborgarnas inflytande i stadens beslutsprocesser och det offentliga rummets betydelse för en socialt hållbar samhällsutveckling.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat fyra rapporter från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm till stadens nämnder och bolag. Idrottsnämnden ska enligt remissinstruktionerna lämna synpunkter på tre av rapporterna; Medborgare med mandat, Dold potential och Staden där vi möts. Remisstiden sträcker sig till den 13 april 2017. Ärendet har beretts av utvecklingsavdelningen i samråd med avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd och personalenheten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens synpunkter redovisas nedan per rapport och numrerade i enlighet med begäran i remissmaterialet.

Medborgare med mandat

D2.1.1 Åtgärd: Genomför fler medborgarbudgetprocesser

Medborgarbudgetar syftar till att öka medskapandet lokalt och stärka deltagarnas förmåga att lösa egna problem. I Sverige är det vanligast att invånare deltar i prioriteringar av investeringsbudgeten. Såväl rådgivande som beslutande exempel finns.

Idrottsförvaltningen har möjlighet att delta i ett medborgarbudgetprojekt. Inom nämndens ansvarsområde finns anläggningar och verksamheter som lämpar sig för lokalt inflytande. Eftersom det kommer att handla om direktinflytande

över skattemedel måste rollerna vara tydligt definierade och avgränsade.

D2.2.1 Åtgärd: Tillämpa rekryteringsmetoder inför medborgardialoger som främjar ett jämlikt deltagande

De flesta medborgardialoger genomförs med öppna inbjudningar. Stadens kartläggning visar att utan målgruppsanalyser inför arbetet nås främst resursstarka grupper. Särskilt fokus bör läggas på att nå dem vars röster vanligtvis inte kommer fram på annat sätt.

Förvaltningen delar rapportens bild att medborgardialogerna oftast når de mest resursstarka grupperna och att det bör motverkas. Dialoginbjudan bör föregås av en analys av hur staden bäst når de grupper man särskilt vill nå i dialogen. Det är viktigt att ha ett tydligt ämne för en dialog och därefter ha en ordentlig uppföljning av hur arbetet fortgår så deltagandet i dialogerna känns meningsfullt för den enskilda invånaren.

Däremot anser förvaltningen att temat för en dialog inte får vara för snävt. Dialogen måste kunna sättas i ett sammanhang. De olika lokala aktörernas önskemål och behov samt effekterna för samhället måste beskrivas. Dialogen i Östberga upplever idrottsförvaltningen är ett bra exempel på hur olika förvaltningar och boende kan samarbeta.

Idrottsnämndens ansvarsområden lämpar sig väl som ämne för medborgardialog. I utvecklingsarbetet för både Vårbergs IP och Rågsveds BP deltog barn och ungdomar från området. Idrottsförvaltningen förfogar dessutom över underlag som kan ge dialogen en bra faktabaserad grund.

Förvaltningen vill utöver åtgärdsförslagen även kommentera enskilda delar av rapporten. Facilitatorer tas upp i rapporten som viktiga personer för att förbättra förutsättningarna för en bra medborgardialog. Förvaltningen instämmer i detta och även i att dessa bör vara placerade på stadsdelsförvaltningarna för att uppnå bäst effekt.

Förvaltningen noterar också att förslaget om stadsövergripande riktlinjer nämns i rapporten. Förvaltningen välkomnar ett sådant arbete och deltar gärna aktivt i framtagandet av sådana riktlinjer.

Dold potential

A2.3.1 Åtgärd: Rikta sociala klausuler i upphandlingar till särskilt prioriterade grupper

Genom att i högre grad rikta sysselsättningskrav i upphandlingar kan staden arbeta aktivt för att få in prioriterade grupper på arbetsmarknaden. Då kan de få erfarenhet och kontaktnät som kan leda till långsiktig etablering på arbetsmarknaden.

Idrottsförvaltningen har få egna upphandlingar där sociala klausuler är genomförbara. Det gör att förvaltningens förutsättningar att bidra i frågan är relativt begränsade. Det är framför allt verksamhetsupphandlingar som kan vara aktuella för sociala klausuler. För närvarande är det två anläggningar som drivs av upphandlade utförare, Högdalens sim- och idrottshall och Liljeholmshallarna. Utöver dessa är inga nya verksamhetsupphandlingar planerade.

A2.3.2 Åtgärd: Utveckla stadens arbete med arbetsdifferentiering
För att möjliggöra en mer inkluderande arbetsmarknad kan staden skapa nya arbetstillfällen av specifika arbetsmoment som riktas mot särskilda grupper. Stadens satsning för personer med lindrig utvecklingsstörning, serviceassistenter, är ett exempel på arbetsdifferentiering inom barn- och äldreomsorgen.

Idrottsförvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen för att hitta anställningar för olika grupper som står längre från arbetsmarknaden. För innevarande år är målet att tillhandahålla 30 platser för aspiranter via arbetsmarknadsförvaltningen, där åtta platser ska erbjudas så kallade ingångsansättningar, vilket är platser för personer med någon form av funktionsnedsättning.

Idrottsförvaltningen har noterat att många föreningar, inte minst inom idrottsrörelsen, har behov av personer som kan utföra arbeten som annars inte blir gjorda. Ofta finns inte de ekonomiska resurserna i föreningarna att anställa personer med fullt löneansvar. I många fall finns troligen goda kontakter redan uppbyggda mellan stadens Jobbtorg och enskilda föreningar. Idrottsförvaltningen vill ändå i detta remissvar peka på en potentiell möjlighet för arbetsmarknadsförvaltningen att skapa fler arbetstillfällen för särskilda grupper.

A2.3.3 Åtgärd: Främja kompetensbaserad rekrytering och motverka diskriminering vid rekrytering inom Stockholms stad
Unga med funktionsnedsättning och unga utrikes födda diskrimineras på arbetsmarknaden. Arbetsgivares dåliga kunskaper om funktionsnedsättningar och utländska utbildningar leder också till att dessa unga har svårare att hitta ett jobb.

Alla rekryterande chefer och arbetsledare på idrottsförvaltningen har genomgått en grundläggande utbildning i kompetensbaserad rekrytering. Det behövs dock mer utbildning inom specifika områden och ytterligare utveckling av rutiner och digitala stöd för att ytterligare stärka den kompetensbaserade rekryteringen.

Staden där vi möts

Förvaltningen noterar att rapporten har ett stort fokus på kultur i det offentliga rummet, men däremot saknas perspektiven fysisk hälsa, vardagsmotion och rörelse. En viktig del av människors uppfattning om det offentliga rummet är möjligheten till liv och rörelse. Det kan på ett utmärkt sätt kombineras med uttryck för kultur och skapande. Flera av idrottsnämndens anläggningar skulle kunna vara kulturella mötesplatser eller kulturfrämjande platser.

B2.1.1. Åtgärd: Styr investeringar i syfte att främja en god arbetsmiljö i hela staden

Där staden exploateras kan stora förbättringar av det offentliga rummet göras. Men även områden som inte ska omvandlas kan vara slitna och behöva rustas upp. Eftersom mycket exploatering har skett i lägen som är attraktiva på bostadsmarknaden har de områdena fått större satsningar på det offentliga rummet. Socioekonomiskt svagare områden har inte fått ta del av samma satsningar på det offentliga rummet. Det ökar den upplevda segregationen och otryggheten.

Hittills har stadsutvecklingsområdena styrt idrottsnämndens planering av nya anläggningar. När ett område planeras är det klokt att samtliga berörda kommunala verksamheter ges utrymme i planeringen. Eftersom många stadsutvecklingsområden legat i innerstaden eller i närförort har många idrottssatsningar också placerats där. Idrottsförvaltningen ser positivt på att de lokala utvecklingsplanerna ges större vikt och att flera stadsutvecklingsområden ligger längre ut i staden. Det bidrar till att skapa en god stadsmiljö i hela staden.

B2.1.3 Åtgärd: Detaljplaner och markanvisningar ska innehålla ställningstaganden om socialt värdeskapande

Varje stadsbyggnadsprojekt ska beaktas utifrån sin betydelse för det sociala stadslivet på ett sätt som stämmer överens med översikts- och områdesplaneringen.

Idrottsförvaltningen ställer sig bakom uppfattningen att detaljplaner och markanvisningar som innehåller ställningstaganden om socialt

värdeskapande är positivt för stadslivet. Stadens idrottsplatser har stora sociala värden som skulle kunna utvecklas ytterligare.

B2.2.1 Åtgärd: Utveckla den lokala samordningen för platsutveckling

Lokalt samordnad platsutveckling innebär att identifiera ansvar och roller, hitta samverkansformer och identifiera mål för att utveckla en offentlig plats. Det är särskilt viktigt för platser som inte är under exploatering, men där tryggheten, attraktiviteten och den sociala sammanhållningen behöver stärkas.

Idrottsförvaltningen delar rapportens uppfattning att det är ett angeläget utvecklingsområde med möjlighet att stärka staden i sin helhet. Förvaltningen är positiv till att delta i arbetet med den kompetens som blir aktuell.

Bilagor

1. Medborgare med mandat – Dialog och delaktighet i Stockholms stad
2. Dold potential – Hinder och möjligheter för unga stockholmares etablering på arbetsmarknaden
3. Staden där vi möts – Arkitektur och kultur i det offentliga rummet